

# **Svjetska (univerzalna) konvencija o autorskom pravu**

Usvojena 6. septembra 1952. godine u Ženevi, izmijenjena u Parizu 24. jula 1971. godine

Države ugovornice,  
prožete željom da u svim zemljama obezbijede zaštitu autorskog prava na književna, naučna i umjetnička djela;  
uvjerene da je jedan sistem zaštite prava autora – podešen za sve nacije i izražen u jednoj svjetskoj (univerzalnoj) konvenciji, koji bi se pridodao već postojećim međunarodnim sistemima, a da oni ne budu povrijeđeni – takve prirode da obezbjeđuje poštovanje prava čovjeka i pomaže razvoj književnosti, nauke i umjetnosti;  
uvjerene da će jedan takav opšti sistem zaštite prava autora olakšati širenje duhovnog stvaranja i doprinijeti boljem razumijevanju među narodima,  
odlučile su da izmjene Svjetsku (univerzalnu) konvenciju o autorskom pravu potpisanu u Ženevi 6. septembra 1952. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija od 1952") i doslijedno tome  
postigle su sljedeći sporazum:

## **Član 1.**

Svaka država ugovornica obavezuje se da donese sve potrebne propise s ciljem osiguranja dovoljne i efikasne zaštite prava autora i svih drugih nosilaca ovih prava na književna, naučna i umjetnička djela, kao što su spisi, muzička, dramska i kinematografska djela, slikarstvo, rezbarstvo i kiparstvo.

## **Član 2.**

1) Objavljena djela državljana svake države ugovornice, kao i djela objavljena prvi put na teritoriji jedne takve države, uživaju, u svakoj drugoj državi ugovornici, zaštitu koju ova druga država pruža djelima svojih državljana objavljenim prvi put na njoj sopstvenoj teritoriji, kao i zaštitu specijalno priznatu ovom Konvencijom.

2) Neobjavljena djela državljana svake države ugovornice uživaju u svakoj državi ugovornici zaštitu koju ova druga država pruža neobjavljenim djelima svojih državljana, kao i zaštitu specijalno priznatu ovom Konvencijom.

3) Radi primjene ove Konvencije, svaka država ugovornica može, propisima svog unutrašnjeg zakonodavstva, da izjednači sa svojim državljanima svako lice koje ima domicil na teritoriji ove države.

## **Član 3.**

1) Svaka država ugovornica koja, prema svom unutrašnjem zakonodavstvu, postavlja kao uvjet zaštite prava autora ispunjene formalnosti, kao što su deponovanje, registriranje, naznačenje da je autorsko pravo zadržano, ovjerene isprave, plaćanje takse, stvaranje ili objavljivanje djela na nacionalnoj teritoriji, treba da smatra ove zahtjeve kao ispunjene za svako djelo zaštićeno u smislu ove Konvencije, objavljeno prvi put izvan teritorije ove države, a čiji autor nije njen državljanin, ako, od prvog objavljivanja ovog djela,

svi njegovi primjerci objavljeni sa odobrenjem autora ili svakog drugog nosioca ovih prava nose znak C praćen imenom nosioca autorskog prava i naznačenjem godine prvog objavljivanja; znak, ime i godina moraju biti stavljeni na način i mjesto koji jasno pokazuje da je autorsko pravo zadržano.

2) Odredbe stava 1) ovog člana ne zabranjuju jednoj državi ugovornici da, s ciljem osiguranja sticanja i uživanja autorskog prava, podvrgne izvjesnim formalnostima ili drugim uvjetima djela objavljena prvi put na njenoj teritoriji, ili djela njenih državljana, bez obzira na mesto njihovog objavljivanja.

3) Odredbe stava 1) ovog člana ne zabranjuju jednoj državi ugovornici da zahtjeva od lica koje se obraća sudu da, s ciljem vođenja spora, udovolji propisima postupka kao što je zastupanje tužioca od strane advokata koji vrši praksu u toj državi ili deponovanje jednog primjerka djela od strane tužioca kod suda ili nekog administrativnog nadležstva ili kod jednog i kod drugog istovremeno. Međutim, činjenica da ovi zahtjevi nisu ispunjeni ne utiče na punovažnost autorskog prava. Nijedan od ovih zahtjeva ne može biti postavljen državljanu neke druge države ugovornice, ako se on ne postavlja državljanima države u kojoj se zaštita traži.

4) U svakoj državi ugovornici moraju biti osigurana pravna sredstva da bi se bez formalnosti zaštitila neobjavljena djela državljana ostalih država ugovornica.

5) Ako neka država ugovornica priznaje više od jednog perioda zaštite i ako je prvi period po trajanju duži od minimalnog vremena predviđenog u članu 4. ove Konvencije, ova država ima pravo da ne primjenjuje stav 1) ovog člana u pogledu drugog perioda zaštite, kao i u pogledu sljedećih perioda.

#### **Član 4.**

1) Trajanje zaštite djela određuje se zakonom države ugovornice u kojoj se zaštita traži, shodno odredbama člana 2. i niže navedenim odredbama.

2) a) Trajanje zaštite za djela zaštićena ovom Konvencijom ne može biti kraće od vremena koje obuhvati život autora i 25 godina poslije njegove smrti.

Međutim, država ugovornica koja, od stupanja na snagu ove Konvencije na njenoj teritoriji, bude ograničila ovaj rok za izvjesne kategorije djela, na period koji se računa od prvog objavljivanja djela, imaće pravo da zadrži ova odstupanja ili da ih proširi na druge kategorije. Za sve ove kategorije trajanje zaštite neće biti kraće od 25 godina, računajući od dana prvog objavljivanja.

b) Svaka država ugovornica koja, od stupanja na snagu ove Konvencije na njenoj teritoriji, ne računa trajanje zaštite na bazi autorovog života, imaće pravo da ga računa od prvog objavljivanja djela ili, gde je to slučaj, od registriranja ovog djela, koje prethodi njegovom objavljivanju; trajanje zaštite neće biti kraće od 25 godina, računajući od dana prvog objavljivanja ili, gdje je to slučaj, od registriranja djela koje prethodi njegovom objavljivanju.

c) Ako zakonodavstvo države ugovornice predviđa dva ili više uzastopna perioda zaštite, trajanje prvog perioda neće biti kraće od trajanja jednog od minimalnih perioda određenog u odredbama pod a) i b).

3) Odredbe stava 2) ne primenjuju se na fotografska djela, ni na djela primenjene umjetnosti. Međutim, u državama ugovornicama koje štite fotografska djela i djela primenjene umjetnosti kao umjetnička djela, trajanje zaštite za ova djela ne može biti kraće od deset godina.

4) a) Nijedna država ugovornica neće biti dužna da obezbijedi zaštitu jednog djela u dužem trajanju od onog koje je za njegovu kategoriju, ako je riječ o neobjavljenom djelu – utvrđeno zakonom države ugovornice čiji je državljanin autor, a ako je riječ o objavljenom djelu – zakonom države ugovornice u kojoj je djelo prvi put objavljeno.

b) radi primjene prethodne odredbe pod a), ako zakonodavstvo jedne države ugovornice predviđa dva ili više uzastopnih perioda zaštite, trajanje zaštite koje je odredila ova država smatrat će se da predstavlja zbir trajanja svih ovih perioda. Međutim, ako jedno određeno djelo iz bilo kojeg razloga nije zaštićeno od strane pomenute države u toku drugog ili jednog od sljedećih perioda, ostale države ugovornice nisu dužne da štite ovo djelo za vrijeme drugog ili sljedećih perioda.

5) radi primjene stava 4), djelo državljanina jedne države ugovornice objavljeno prvi put u nekoj državi ugovornici, smatrat će se kao da je prvi put objavljeno u državi ugovornici čiji je državljanin autor.

6) Radi primjene gore pomenutog stava 4), u slučaju jednovremenog objavljivanja u dvjema ili više zemalja ugovornica, smatrat će se da je djelo prvi put objavljeno u državi koja pruža najkraću zaštitu. Kao jednovremeno objavljeno u više zemalja smatrat će se svako djelo koje se pojavilo u dvjema ili više zemalja u roku od trideset dana od njegovog objavljivanja.

#### **Član 4. bis**

1) Prava navedena u članu 1. obuhvataju osnovna prava koja osiguravaju zaštitu imovinskih interesa autora, naročito isključivo pravo da odobrava reprodukovanje bilo kojim sredstvom, javno prikazivanje i izvođenje, i radio-difuziju. Odredbe ovog člana primenjuju se na djela zaštićena ovom Konvencijom, bilo u njihovom originalnom obliku, bilo na način da se mogu prepoznati, u izvedenom obliku originalnog djela.

2) Međutim, svaka država ugovornica može, svojim nacionalnim zakonodavstvom, unijeti izuzetke od prava pomenutih u stavu 1. ovog člana koji neće biti u suprotnosti sa duhom i odredbama ove Konvencije. Države koje se eventualno budu koristile pomenutim pravom morat će pri svemu tome priznati svakome od prava od kojih će činiti izuzetak razumni stepen efektivne zaštite.

#### **Član 5.**

1) Prava navedena u članu 1. obuhvataju isključivo pravo autora da prevede, da objavi i da odobri da se prevede i objavi prijevod djela zaštićenih u smislu ove Konvencije.

2) Međutim, svaka država ugovornica može, svojim nacionalnim zakonodavstvom, da ograniči za pisana djela pravo prevođenja, ali pridržavajući se sljedećih odredaba:

a) Ako po isteku roka od sedam godina, računajući od prvog objavljivanja pisanog djela, prijevod ovog pisanog djela nije objavljen na jeziku opće upotrebe u državi ugovornici, od strane nosioca prava prevođenja ili sa njegovim odobrenjem, svaki državljanin ove države ugovornice moći će da dobije od nadležnog organa ove države neisključivu odnosno ograničenu dozvolu da prevede na taj jezik i objavi tako prevedeno djelo.

b) Ova dozvola će moći da se dobije jedino ako molilac, shodno propisima koji su na snazi u državi gde je sistem molbi usvojen, dokaže da je od nosioca prava prevođenja tražio odobrenje da prevede i objavi prijevod i ako – pošto je učinio sve što mu je bila dužnost da učini – nije mogao doći do nosioca autorskog prava ili dobiti od njega odobrenje. Pod istim uvjetima, dozvola će moći također da se dobije ako su, za prijevod već objavljen na jeziku opće upotrebe u državi ugovornici, iscrpjena izdanja.

c) Ako molilac nije mogao doći do nosioca prava prevođenja, on treba da uputi kopije svoje molbe izdavaču čije se ime nalazi na djelu i diplomatskom ili konzularnom predstavniku države čiji je državljanin nosilac prava prevođenja, ako je njegovo državljanstvo poznato, ili ustanovi koju odredi vlada ove države. Dozvola se ne može dati prije isteka roka od dva meseca, računajući od dana kad su poslani prepisi molbe.

d) Nacionalno zakonodavstvo usvojiti će odgovarajuće mjere da nosiocu prava prevođenja osigura pravičnu naknadu, shodno međunarodnim običajima, kao i plaćanje i transfer ove naknade, i da osigura ispravan prijevod djela.

e) naslov i ime autora originalnog djela moraju isto tako biti odštampani na svim primjercima objavljenog prijevoda. Dozvola će važiti samo za izdanje na teritoriji države ugovornice u kojoj se ona traži. Uvoz i prodaja primjeraka u nekoj drugoj državi ugovornici mogući su ako je jezik opće upotrebe u ovoj državi istovjetan sa jezikom na koji je djelo prevedeno, ako njen nacionalni zakon usvaja dozvolu i ako se nijedan propis koji je na snazi u ovoj državi ne protivi uvozu ni prodaji; pitanje uvoza i prodaje na teritoriji one države ugovornice u kojoj prethodni uvjeti ne mogu doći do izražaja ostavlja se zakonodavstvu ove države i sporazumima koje je ona zaključila. Korisnik dozvole neće moći da je ustupi drugim licima.

f) Dozvola se ne može dati ako je autor povukao iz prometa primjerke djela.

### **Član 5. bis**

1) Svaka država ugovornica koja se smatra zemljom u razvoju, shodno ustanovljenoj praksi Generalne skupštine Ujedinjenih nacija može, putem saopćenja deponovanog kod Generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu (u daljnjem tekstu "Generalni direktor") u trenutku svoje ratifikacije, prihvatanja ili pristupanja, ili docnije, da koristi u cjelini ili djelimično izuzecima predviđenim u čl. 5.ter i 5.quater.

2) Svako saopćenje deponovano shodno odredbama stava 1) ostat će na snazi za vrijeme od deset godina, računajući od dana stupanja na snagu ove Konvencije, ili za svaki dio ovog desetogodišnjeg perioda koji ostaje da teče od dana deponovanja saopštenja i moći će da se obnovi u cjelini ili djelimično za druge periode od deset godina ako, u roku koji se nalazi između petnaestog i trećeg mjeseca prije isteka desetogodišnjeg perioda, država ugovornica deponuje novo saopštenje kod Generalnog direktora. Saopćenja se također mogu deponovati prvi put u toku ovih novih desetogodišnjih perioda, shodno odredbama ovog člana.

3) Bez obzira na odredbe stava 2), ugovorna država koja je prestala da se smatra zemljom u razvoju prema definiciji iz stava 1) nije više ovlašćena da obnavlja saopćenje koje je deponovala u smislu st. 1) ili 2) i, bilo da ukida zvanično ili ne ovo saopćenje, ova država će izgubiti mogućnost da se koristi izuzecima predviđenim u čl. 5.ter i 5.quater, bilo po isteku tekućeg desetogodišnjeg perioda, bilo tri godine pošto bude prestala da se smatra zemljom u razvoju, a primjenice se rok koji najdocnije istekne.

4) Primjerci djela već proizvedenog na osnovu izuzetaka predviđenih u čl. 5.ter i 5.quater, moći će i dalje da se puštaju u promet po isteku perioda za koji djeluju saopćenja u smislu ovog člana, i to sve dok ne budu iscrpljeni.

5) Svaka država ugovornica koja je deponovala saopćenje shodno članu 8. koji se tiče primjene ove Konvencije na neku posebnu zemlju ili teritoriju čiji se položaj može smatrati sličnim položaju država navedenih u stavu 1. ovog člana, može takođe, u pogledu ove zemlje ili teritorije, deponovati saopćenja o izuzecima i obnavljanjima po osnovu ovog člana. Za vrijeme perioda u kome su ova saopćenja na snazi, odredbe čl. 5.ter i 5.quater

moгу se primjeniti na pomenutu zemlju ili teritoriju. Svaka pošiljka primjeraka koji vode porijeklo iz pomenute zemlje ili teritorije u državu ugovornicu smatrat će se kao izvoz u smislu čl. 5.ter i 5.quer.

### Član 5.ter

1) a) Svaka država ugovornica na koju se primjenjuje stav 1) člana 5.bis može zamijeniti period od sedam godina predviđen u stavu 2) člana 5. periodom od tri godine ili svakim drugim dužim periodom utvrđenim njenim nacionalnim zakonodavstvom. Međutim, u slučaju prijevoda na jezik koji nije u općoj upotrebi u jednoj ili više razvijenih zemalja, članica bilo ove Konvencije, bilo samo Konvencije od 1952. godine, period od jedne godine zamjenit će se pomenutim periodom od tri godine.

b) Svaka država ugovornica na koju se primjenjuje stav 1) člana 5.bis može, uz jednodušnu saglasnost razvijenih zemalja koje su države-članice bilo ove Konvencije bilo samo Konvencije od 1952. i u kojima je isti jezik u općoj upotrebi, zamijeniti u slučaju prevođenja na taj jezik period od tri godine, predviđen u odredbi pod a), nekim drugim periodom utvrđenim shodno pomenutoj saglasnosti, s tim da ovaj period ipak ne može biti kraći od jedne godine. Pri svemu tome, ova odredba se ne primjenjuje ako je jezik o kome je reč engleski, španski ili francuski. Takva saglasnost saopćit će se Generalnom direktoru.

c) Dozvola će moći da se daj samo ako molilac, shodno propisima na snazi u državi gdje je sistem molbi uveden, dokaže da je tražio odobrenje od nosioca prava prevođenja, bilo da nije mogao – pošto je učinio što mu je bila dužnost da učini – doći do nosioca prava ili dobiti njegovo odobrenje. U isto vrijeme kad podnosi ovu molbu, molilac mora o tome obavijestiti bilo Međunarodni informativni centar za autorsko pravo osnovan od strane Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu, bilo svaki nacionalni ili regionalni informativni centar označen kao takav u saopćenju deponovanom s tim ciljem kod Generalnog direktora od strane vlade one države u kojoj se pretpostavlja da izdavač vrši najveći deo svojih profesionalnih djelatnosti.

d) Ako molilac nije mogao doći do nosioca prava prevođenja, on mora uputiti avionskom poštom, preporučeno, kopije svoje molbe izdavaču čije se ime nalazi na djelu i svakom nacionalnom ili regionalnom centru za informacije pomenutom u odredbi pod c). Ako postojanje jednog takvog centra nije saopćeno, molilac će takođe uputiti jednu kopiju Međunarodnom centru za informacije o autorskom pravu, osnovanom od strane Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu.

2) a) Dozvola se ne može dati po osnovu ovog člana prije isteka dopunskog roka od šest mjeseci u slučaju kad se ona može dobiti po isteku perioda od tri godine, i od devet mjeseci u slučaju kad se može dobiti po isteku perioda od jedne godine. Dopunski rok će početi da teče, bilo od dana traženja autorizacije za prijevod pomenut u odredbi pod c) u stavu 1) ili u slučaju kad su identitet i adresa nosioca prava prevođenja nepoznati, od dana slanja kopija molbe pomenutih u odredbi pod d) u stavu 1) radi dobijanja dozvole.

b) Dozvola se neće dati ako je prijevod objavljen od strane nosioca prava prevođenja, ili sa njegovim odobrenjem, za vrijeme pomenutog roka od šest ili od devet mjeseci.

3) Svaka dozvola koja se daje na osnovu ovog člana moći će da se koristi samo za školsku, univerzitetsku upotrebu ili za istraživanje.

4) a) Dozvola se ne može protegnuti na izvoz primjeraka i ona će važiti samo za izdanje u okviru teritorije one države ugovornice gde je ova dozvola tražena.

b) Svaki primjerak objavljen shodno takvoj dozvoli moraće da sadrži naznačenje na odgovarajućem jeziku, u kome će se tačno reći da se primjerak može rasturati samo u

državi ugovornici koja je dala dozvolu; ako djelo nosi naznačenje pomenuto u stavu 1) člana 3., tako objavljeni primjerci morat će nositi isto značenje,

c) Zabrana izvoza predviđena u odredbi pod a) ne primenjuje se ako neka vladina ili druga javna ustanova države koja je, shodno ovom članu, dala dozvolu da se prevede djelo na drugi jezik, izuzev engleskog, španskog ili francuskog, pošalje primjerke prijevoda, izvršenog na osnovu ove dozvole, nekoj drugoj zemlji, s tim da:

i) lica kojima se šalju budu državljani one države ugovornice koja je dala dozvolu ili članovi organizacije koja grupiše takve državljane;

ii) da primjerci budu korišćeni samo za potrebe škole, univerziteta ili istraživanja;

iii) slanje primjeraka i njihovo docnije razdavanje licima kojima su namenjeni budu lišeni svakog lukrativnog obilježja;

iv) sporazum koji će biti saopćen Generalnom direktoru od bilo koje od vlada koje su ga zaključile, posreduje između zemlje kojoj su primjerci upućeni i države ugovornice da bi se omogućilo primanje i razdavanje ili jedna od dvije radnje.

5) Donijeće se odgovarajuće odredbe na nacionalnom planu da bi:

a) dozvola dopuštala pravičnu naknadu, saobraznu skali autorskih naknada koje se redovno isplaćuju u slučaju dozvola koje se slobodno ugovaraju među zainteresiranim u dvjema zemljama na koje se ovo odnosi;

b) naknada bila plaćena i dostavljena. Ako postoji nacionalni propis u pogledu deviza, nadležni organ uložiti će sve napore, pribegavajući međunarodnim mehanizmima, da bi obezbijedio dostavljanje naknade u međunarodno konvertibilnoj valuti ili u njenom ekvivalentu.

6) Svaka dozvola data od strane jedne države ugovornice na osnovu ovog člana prestat će da postoji ako je prijevod djela na isti jezik, koje u suštini ima isti sadržaj kao izdanje za koje je dato odobrenje – objavljen u pomenutoj državi od strane nosioca prava prevođenja ili sa njegovim odobrenjem, po cijeni koja se može uporediti s cijenom uobičajenim u toj istoj državi za slična djela. Primjerci već proizvedeni prije isteka dozvole moći će i dalje da se puštaju u promet dok ne budu iscrpljeni.

7) Što se tiče djela koja su sastavljena pretežno od ilustracija, dozvola za prijevod teksta i za reprodukovanje ilustracija može se dati jedino ako su također ispunjeni uvjeti iz člana 5. quater.

8) a) Odobrenje za prijevod jednog djela zaštićenog ovom Konvencijom, objavljenog u obliku štampanog izdanja ili u sličnim oblicima reproduciranja, može se dati i radio-difuznoj ustanovi koja ima svoje sjedište na teritoriji države ugovornice na koju se primjenjuje stav 1) člana 5. bis, na molbu koju pomenuta ustanova podnosi u ovoj državi, a pod sljedećim uvjetima:

i) prijevod se mora napraviti od primjerka proizvedenog i stečenog shodno zakonima zemlje ugovornice;

ii) prijevod se mora koristiti samo u emisijama namjenjenim isključivo nastavi ili širenju informacija naučnog karaktera namenjenim stručnjacima jednog određenog poziva;

iii) prijevod se mora koristiti isključivo u svrhe nabrojane u odredbi pod ii), od strane radio difuzije legalno ustanovljene za korisnike na teritoriji države ugovornice, podrazumevajući tu sredstva putem zvučnih ili vizuelnih snimaka ostvarenih na dopušten način i isključivo za ovu radio-difuziju;

iv) zvučni ili vizuelni snimci prijevoda mogu biti predmet razmjene između radio-difuznih ustanova koje imaju svoje društveno sjedište na teritoriji države ugovornice koja je dala takvu dozvolu;

v) sva korišćenja prijevoda moraju biti lišena svakog lukratnog obilježja.

b) Pod uvjetom da se poštuju sva mjerila i svi uvjeti nabrojani u odredbi pod a), dozvola se može isto tako dati radio-difuznoj ustanovi da prevede svaki tekst unesen ili uklopljen u akustično-vizuelna fiksiranja izrađena i objavljena u jednom jedinom cilju da se koriste za upotrebu u školi i na univerzitetu.

c) Sa izuzetkom odredaba pod a) i b), ostale odredbe ovog člana primjenjuju se i na davanje i korišćenje takve dozvole.

9) Sa izuzetkom odredaba ovog člana, svaka dozvola data na osnovu njega upravljat će se po odredbama iz člana 5., i nastaviti će da se upravlja po odredbama člana 5. i odredbama ovog člana, čak i poslije perioda od sedam godina navedenog u stavu 2. člana 5. Međutim, po isteku ovog perioda, nosilac dozvole moći će da traži da se ona zamjeni dozvolom koja je saglasna članu 5.

### **Član 5. quater**

1) Svaka država ugovornica na koju se primjenjuje stav 1) člana 5. bis može usvojiti sljedeće odredbe:

a) Ako po isteku

i) perioda utvrđenog pod c) računatog od prvog objavljivanja određenog izdanja književnog, naučnog ili umjetničkog djela navedenog u stavu 3), ili

ii) svakog dužeg perioda utvrđenog nacionalnim zakonodavstvom države, primjerci ovog izdanja nisu pušteni u promet u ovoj državi da bi se odgovorilo potrebama, bilo široke javnosti, bilo školske i univerzitetske nastave, po cijeni koja se može uporediti sa cijenom, koja je uobičajena u pomenutoj državi za slična djela, od strane nosioca prava reprodukcije ili sa njegovim odobrenjem, svaki državljanin ove države moći će da dobije od nadležnog organa neisključivu odnosno ograničenu dozvolu da objavi ovo izdanje po toj cijeni ili po nižoj cijeni, da bi se odgovorilo potrebama školske i univerzitetske nastave. Dozvola će moći da se d f samo ako molilac, shodno propisima na snazi u dotičnoj državi, dokaže da je od nosioca prava tražio odobrenje da objavi ovo djelo i, pošto je učinio što mu je bila dužnost da učini, nije mogao doći do nosioca autorskog prava ili dobiti njegovo odobrenje. U isto vrijeme kada podnosi ovu molbu, molilac mora o tome izvijestiti, bilo Međunarodni centar za informacije o autorskom pravu osnovan od Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu, bilo svaki nacionalni ili regionalni centar za informacije pomenut u odredbi pod d).

b) Dozvola će moći također da se d f pod istim uvjetima, ako za vrijeme šestomjesečnog perioda odobreni primjerci izdanja o kome je riječ nisu više pušteni u prodaju u dotičnoj državi, da bi se odgovorilo, bilo potrebama široke javnosti, bilo školske ili univerzitetske nastave, po cijeni koja se može uporediti s cijenom uobičajenom u ovoj državi za slična djela.

c) Period na koji se odnosi odredba pod a) podrazumjeva rok od pet godina. Međutim,

i) za djela egzaktnih i prirodnih nauka i tehnologije, ovaj period iznositi će tri godine;

ii) za djela iz oblasti mašte, kao što su romani, pjesnička, dramska i dramsko-muzička djela i za knjige o umjetnosti, ovaj period bit će sedam godina.

d) Ako molilac nije mogao doći do nosioca prava reproduciranja, on treba da uputi avionskom poštom – preporučeno kopije svoje molbe izdavaču čije se ime nalazi na djelu i svakom nacionalnom ili regionalnom centru za informacije koji je kao takav označen u saopćenju deponovanom kod Generalnog direktora, od strane države u kojoj se pretpostavlja da izdavač vrši najveći dio svojih profesionalnih djelatnosti. U nedostatku sličnog saopćenja uputit će i jednu kopiju Međunarodnom centru za informacije o autorskom pravu osnovano od Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu. Dozvola neće moći da se *df* pre isteka tromjesečnog roka, računajući od slanja kopije molbe.

e) U slučaju da se može dobiti po isteku perioda od tri godine, dozvola će moći da se *df* po pravu iz ovog člana:

i) samo po isteku roka od šest meseci, računajući od traženja odobrenja pomenutog u odredbi pod a), ili u slučaju da su identitet i adresa nosioca prava reproduciranja nepoznati, od dana slanja kopijf molbe pomenutih u odredbi pod d) s ciljem dobijanja dozvole;

ii) samo ako za vrijeme ovog roka nije bilo puštanja u promet primjeraka izdanja pod uvjetima predviđenim u odredbi pod a).

f) Ime autora i naslov određenog izdanja djela moraju biti odštampani na svim primjercima objavljenog reproduciranjem. Dozvola se ne sme protegnuti i na izvoz primjeraka i ona će biti u važnosti samo za izdanje u okviru teritorije države ugovornice gdje je ova dozvola tražena. Korisnik dozvole ne može je ustupati drugim licima.

g) Nacionalno zakonodavstvo donijet će odgovarajuće mjere radi osiguranja tačnog reproduciranja izdanja o kome je riječ.

h) Dozvola s ciljem reproduciranja i objavljivanja prijevoda nekog djela neće se dati u smislu ovog člana u niže navedenim slučajevima:

i) ako prijevod o kome je riječ nije objavljen od strane nosioca autorskog prava ili sa njegovim odobrenjem;

ii) ako prijevod nije na jeziku opće upotrebe u državi koja je ovlašćena da izdaje dozvolu.

2) Odredbe koje slijede primenjuju se na izuzetke predviđene u stavu 1) ovog člana:

a) Svaki primjerak objavljen shodno dozvoli datoj u smislu ovog člana mora da sadrži naznačenje na odgovarajućem jeziku kojim se tačno određuje da će se primjerak rasturati samo u državi ugovornici na koju se primjenjuje pomenuta dozvola; ako djelo nosi naznačenje pomenuto u stavu 1) član 3., tako objavljeni primjerci morat će da nose isto naznačenje.

b) Na nacionalnom planu bit će donijeti odgovarajući propisi da bi:

i) dozvola omogućila pravičnu naknadu, saobraznu skali autorskih naknada koje se redovno plaćaju u slučaju slobodno ugovorenih dozvola između zainteresiranih u dvjema zemljama na koje se to odnosi;

ii) naknada bila plaćena i dostavljena. Ako postoji nacionalni propis u pogledu deviza, nadležni organ će uložiti sve napore pribegavajući međunarodnim mehanizmima da bi obezbijedio dostavljanje naknade u međunarodnoj konvertibilnoj valuti ili u njenom ekvivalentu.

c) Kad god se primjerci izdanja jednog djela puste u prodaju u državi ugovornici da bi se odgovorilo potrebama, bilo široke javnosti, bilo školske i univerzitetske nastave, od strane nosioca prava reproduciranja ili sa njegovim odobrenjem, po cijeni koja se može



uporediti sa cijenom uobičajenom u toj državi za slična djela, – svaka dozvola data na osnovu ovog člana prestat će da važi, ako je ovo izdanje na istom jeziku kao izdanje objavljeno na osnovu dozvole i ako je njegova sadržina u suštini ista. Primjerci proizvedeni prije isteka dozvole moći će se i dalje puštati u promet, sve dok ne budu iscrpljeni.

d) Dozvola se ne može dati kad je autor povukao iz prometa sve primjerke jednog izdanja.

3) a) Sa izuzetkom odredaba stava b), književna, naučna ili umjetnička djela na koje se primenjuje ovaj član ograničena su na djela objavljena u obliku štampanog izdanja ili u nekom drugom sličnom obliku reprodukovanja.

b) Ovaj član se također primenjuje na akustično-vizuelno reproduciranje dopuštenih akustično-vizuelnih fiksiranja, ukoliko sačinjavaju ili u sebe uklapaju zaštićena djela kao i na prijevod teksta koji ih prati na jeziku opće upotrebe u državi koja je ovlašćena da izdaje dozvolu, podrazumevajući da su akustično-vizuelna fiksiranja o kojima je reč zamišljena i objavljena samo u cilju školske i univerzitetske upotrebe.

#### **Član 6.**

Pod “objavljivanjem” u smislu ove Konvencije, treba razumjeti reproduciranje u materijalnom obliku i stavljanje na raspolaganje javnosti primjeraka djela, pružajući joj mogućnost da ga čita ili upozna vizuelnim putem.

#### **Član 7.**

Ova Konvencija se ne primenjuje na djela ili prava na ova djela koja bi, od njenog stupanja na snagu u državi ugovornici u kojoj se zaštita traži, definitivno prestala da se štite u ovoj državi ili u njoj nisu bila nikad ni zaštićena.

#### **Član 8.**

1) Ova Konvencija, koja će nositi datum od 24. jula 1971. godine, bit će deponovana kod Generalnog direktora i ostat će otvorena za potpis svim državama članicama Konvencije od 1952. za vreme od 120 dana računajući od njenog datuma. Ona će se podnijeti na ratifikaciju ili usvajanje državama potpisnicama.

2) Svaka država koja ne bude potpisala ovu Konvenciju moći će da joj pristupi.

3) Ratifikacija, usvajanje ili pristupanje izvršit će se deponovanjem instrumenta s tim ciljem kod Generalnog direktora.

#### **Član 9.**

1) Ova Konvencija stupit će na snagu tri mjeseca posle deponovanja dvanaest instrumenata ratifikacije, usvajanja ili pristupanja.

2) Sljedstveno tome, ova Konvencija će stupiti na snagu za svaku državu tri mjeseca poslije deponovanja instrumenta ratifikacije, usvajanja ili pristupanja specijalno za tu državu.

3) Pristupanje ovoj Konvenciji države nečlanice Konvencije od 1952. znači pristupanje i toj Konvenciji; međutim, ako je njen instrument o pristupanju deponovan prije stupanja na snagu ove Konvencije, ta država će morati da potčini svoje pristupanje Konvenciji od 1952. stupanju na snagu ove Konvencije. Poslije stupanja na snagu ove Konvencije, nijedna država neće moći da pristupi isključivo Konvenciji od 1952.

4) Odnosi između zemalja-članica ove Konvencije i država koje su članice samo Konvencije od 1952. godine uređuju se Konvencijom od 1952. Međutim, svaka država-

članica samo Konvencije od 1952. moći će da izjavi putem saopćenja deponovanog kod Generalnog direktora da dopušta primjenu Konvencije od 1971. na djela svojih državljana ili na djela objavljena prvi put na njenoj teritoriji od strane svake države članice ove Konvencije.

#### **Član 10.**

1) Svaka država ugovornica obavezuje se da, shodno propisima svoga ustava, donese potrebne mjere radi osiguranja primjene ove Konvencije.

2) Podrazumjeva se da od datuma kad stupi na snagu ova Konvencija za jednu državu, ova država mora biti u mogućnosti da, prema svom nacionalnom zakonodavstvu, primjenjuje odredbe ove Konvencije.

#### **Član 11.**

1) Osniva se Međuvladin komitet koji ima sljedeće nadležnosti:

a) da proučava probleme koji se odnose na primjenu i dejstvo Svjetske (univerzalne) konvencije;

b) da priprema povremene revizije ove Konvencije;

c) da proučava svaki drugi problem koji se odnosi na međunarodnu zaštitu autorskog prava, u saradnji sa raznim međunarodnim zainteresiranim ustanovama, naročito s Organizacijom Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu, Međunarodnom unijom za zaštitu književnih i umjetničkih djela i Organizacijom američkih država;

d) da obavještava države-članice Svjetske (univerzalne) konvencije o svom radu.

2) Komitet sačinjavaju predstavnici 18 država ugovornica – članica ove Konvencije ili samo Konvencije od 1952. godine.

3) Komitet se imenuje vodeći računa o pravilnoj ravnoteži između nacionalnih interesa na bazi geografskog položaja stanovništva, o jezicima i stupnju razvitka.

4) Generalni direktor Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu, Generalni direktor Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu i Generalni sekretar Organizacije američkih država, ili njihovi predstavnici, mogu prisustvovati sjednicama Komiteta sa savjetodavnim glasom.

#### **Član 12.**

Međuvladin komitet sazivat će konferencije za reviziju kad god mu to bude izgledalo neophodno, ili ako sazivanje zatraže najmanje deset država-članica ove Konvencije.

#### **Član 13.**

1) Svaka država ugovornica može, u trenutku deponovanja instrumenta ratifikacije, ili docnije, da izjavi putem saopćenja upućenog generalnom direktoru, da se ova Konvencija može primjenjivati na cijelu ili na dio zemlje ili teritorije čije vanjske odnose ona osigurava; Konvencija će se primjenjivati na zemlje ili teritorije označene u saopćenju računajući od isteka tromesečnog roka predviđenog u članu 9. U nedostatku takvog saopćenja, ova Konvencija se neće primjenjivati na dotične zemlje ili teritorije.

2) Međutim, ovaj član se ne bi mogao ni u kom slučaju tumačiti tako kao da nameće od strane bilo koje države ugovornice prećutno priznanje ili usvajanje faktičkog stanja svake teritorije na koju se može primjeniti ova Konvencija od strane neke druge države ugovornice na osnovu ovog člana.

#### **Član 14.**

1) Svaka država ugovornica imat će pravo da otkáže ovu Konvenciju u svoje sopstveno ime ili u ime cijele ili jednog djela zemlje ili teritorije na koje bi se odnosilo saopćenje predviđeno u članu 13. Otkaz će se dati putem saopćenja upućenog Generalnom direktoru. Ovaj otkaz će se odnositi i na Konvenciju od 1952.

2) Ovaj otkaz će imati dejstvo samo u pogledu države ili zemlje ili teritorije u čije ime bude dat i samo dvanaest mjeseci poslije datuma kada bude primljeno saopćenje.

#### **Član 15.**

Svaki spor između dvije ili više država ugovornica u pogledu tumačenja ili primjene ove Konvencije koji ne bude riješen putem pregovora iznijet će se pred Međunarodni sud pravde da ga on raspravi, ukoliko države u sporu ne pristupe nekom drugom načinu rješavanja.

#### **Član 16.**

1) Ova Konvencija biće sačinjena na francuskom, engleskom i španskom jeziku. Sva tri teksta biće potpisana i podjednako punovažna.

2) Generalni direktor će, poslije savjetovanja sa zainteresiranim vladama, sačiniti zvanične tekstove ove konvencije na nemačkom, arapskom, italijanskom i portugalskom jeziku.

3) Svaka država ugovornica ili grupa država ugovornica moći će, preko Generalnog direktora i u sporazumu sa njim, da sačini i druge tekstove na jeziku po svom izboru.

4) Svi ovi tekstovi bit će priključeni potpisanom tekstu ove Konvencije.

#### **Član 17.**

1) Ova Konvencija ni u čemu ne povrjeđuje propise Bernske konvencije o zaštiti književnih i umjetničkih djela ni pripadnost Uniji stvorenoj Bernskom konvencijom.

2) Radi primjene prethodnog stava, ovom članu dodata je jedna deklaracija. Ova deklaracija čini sastavni dio ove Konvencije za države vezane Bernskom konvencijom do 1. januara 1951. godine ili koje joj budu naknadno pristupile. Potpis ove Konvencije stavljen od strane gore pomenutih država važi i za deklaraciju; svaka ratifikacija ili usvajanje ove Konvencije, svako pristupanje istoj od strane ovih država povlači također ratifikaciju, usvajanje ili pristupanje deklaraciji.

#### **Član 18.**

Ova Konvencija ne ukida višestrane ili dvostrane ugovore ili sporazume o autorskom pravu koji su ili mogu biti na snazi između dvije ili više američkih država, ali isključivo između njih. U slučaju nesaglasnosti između odredaba jednoga od ovih ugovora ili jednog od ovih sporazuma na snazi, s jedne strane, i odredba ove Konvencije, s druge strane, bilo između odredaba ove Konvencije i odredaba svakog novog ugovora ili svakog novog sporazuma koji bi bio sklopljen između dvije ili više američkih republika po stupanju na snagu ove Konvencije, ugovor ili sporazum koji je najskorije zaključen imaće prednost

među strankama. Ne vređaju se stečena prava na djelo ugovorima ili sporazumima koji su u važnosti u bilo kojoj državi ugovornici pre stupanja na snagu ove Konvencije u toj državi.

#### **Član 19.**

Ova Konvencija ne ukida višestране ili dvostrane ugovore ili sporazume o autorskom pravu koji su u važnosti između dvije ili više država ugovornica. U slučaju nesaglasnosti između odredaba jednog od ovih ugovora ili sporazuma i odredaba ove Konvencije, imat će prednost odredbe Konvencije. Neće biti povređena stečena prava na jedno djelo ugovorima ili sporazumima koji su u važnosti u jednoj državi ugovornici prije stupanja na snagu ove Konvencije u toj državi. Ovaj član ni u čemu ne vređa odredbe čl. 17. i 18.

#### **Član 20.**

Nije dopuštena nikakva rezerva na ovu Konvenciju.

#### **Član 21.**

1) Generalni direktor dostavit će uredno ovjerene prepise ove Konvencije zainteresiranim državama kao i Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija radi registriranja koje će se izvršiti njegovim staranjem.

2) Osim toga, on će izvijestiti sve zainteresirane države o deponovanju instrumenata ratifikacije, usvajanja ili pristupanja, o danu stupanja na snagu ove Konvencije, o saopćenjima u njoj predviđenim i o otkazima iz člana 14.

#### **Dodatna deklaracija koja se odnosi na član 17.**

Države-članice Međunarodne unije za zaštitu književnih i umjetničkih djela (u daljnjem tekstu "Bernska unija"), potpisnice ove Konvencije,

želeći da učvrste svoje međunarodne odnose na bazi pomenute Unije i da izbjegnu svaki sukob koji bi mogao da nastane iz koegzistencije Bernske i Svjetske (univerzalne) konvencije o autorskom pravu,

priznajući za izvjesne države privremenu potrebu da prilagode svoj stupanj zaštite autorskog prava stupnju svoga kulturnog, socijalnog i ekonomskog razvitka.

zajedničkim sporazumom prihvatili su odredbe sljedeće deklaracije:

a) sa izuzetkom odredaba stava b), djela koja, u smislu Bernske konvencije, imaju kao zemlja porijekla zemlju koja je posle 1. januara 1951. godine napustila Bernsku uniju neće biti zaštićena Svjetskom (univerzalnom) konvencijom o autorskom pravu u zemljama Bernske unije;

b) u slučaju da se jedna država ugovornica smatra zemljom u razvoju, shodno ustanovljenoj praksi Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, i da je, u trenutku svoga povlačenja iz Bernske unije, deponovala kod Generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu saopćenje u smislu kojeg izjavljuje da se smatra zemljom u razvoju, odredbe stava a) neće se primjenjivati sve dok ova država, shodno odredbama člana 4.bis, bude mogla da se koristi izuzecima predviđenim ovom Konvencijom;

c) Svjetska (univerzalna) konvencija o autorskom pravu neće se primjenjivati na odnose između zemalja vezanih Bernskom konvencijom, u pogledu zaštite djela koja, u smislu Bernske konvencije, imaju kao zemlja porijekla jednu od zemalja Bernske unije.

## Rezolucija koja se odnosi na član 11.

Konferencija o reviziji Svjetske (univerzalne) konvencije o autorskom pravu, pošto je razmatrala pitanja koja se odnose na Međuvladin komitet predviđen u članu 11. ove Konvencije, kojoj se dodaje ova rezolucija,

odlučila je sljedeće:

1) Komitet će u početku sačinjavati predstavnici dvanaest država članica Međunarodnog komiteta stvorenog u smislu člana 11. Konvencije od 1952. i dodatne rezolucije, a osim toga predstavnici sledećih država: Alžira, Austrije, Japana, Meksika, Senegala i Jugoslavije.

2) Države koje nisu članice Konvencije od 1952. i koje ne budu pristupile ovoj Konvenciji prije prve redovne sjednice Komiteta koja će se održati po stupanju na snagu ove Konvencije, bit će zamenjene drugim državama koje će naimenovati Komitet na svojoj prvoj redovnoj sjednici, shodno odredbama st. 2) i 3) člana 11.

3) Od stupanja na snagu ove Konvencije, Komitet predviđen u stavu 1) smatrat će se konstituisanim shodno članu 11. ove Konvencije.

4) Komitet će održati prvu sjednicu u roku od jedne godine, računajući od stupanja na snagu ove Konvencije.

5) Komitet bira predsednika i dva potpredsednika. On donosi svoj poslovnik inspirišući se sledećim načelima:

a) redovno trajanje predsjedničkog mandata bit će šest godina, a trećina predstavnika obnavljat će se svake dve godine, podrazumevajući međutim da će trećina prvih mandata isteći krajem druge godine redovne sednice Komiteta koja će se održavati po stupanju na snagu ove Konvencije, a preostala trećina krajem njegove četvrte redovne sednice;

b) odredbe o postupku po kome će se Komitet starati o popunjavanju praznih mjesta, o redosledu isticanja mandata, o pravu na reizbornost i o izbornim procedurama morat će da se poštuju da bi se održala ravnoteža između potrebe za neprekidnošću u sastavu i potrebe za rotacijom u predstavljanju, kao i s obzirom na odredbu stava 3) člana 11.

Izražava se želja da Organizacija Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu obezbijedi sekretarijat Komiteta.

U potvrdu čega su potpisani, pošto su deponovali svoja punomoćja, potpisali ovu Konvenciju.

*Rađeno 24. jula 1971. godine u Parizu, u jednom jedinom primjerku.*

## Dodatni protokol 1 Svjetskoj (univerzalnoj) konvenciji o autorskom pravu izmjenjenoj 24. jula 1971. godine u Parizu koji se odnosi na zaštitu djela lica bez državljanstva i izbeglica

Države članice Svjetske (univerzalne) konvencije o autorskom pravu izmjenjene u Parizu 24. jula 1971. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija od 1971.") i ovog Protokola, postigle su sporazum o sljedećim odredbama:

1) Lica bez državljanstva i izbeglice koji imaju svoj uobičajeni boravak u jednoj državi ugovornici izjednačeni su, radi primjene Konvencije od 1971. godine, s državljanima ove države.

2) a) Ovaj protokol će biti potpisan i podniet na ratifikaciju ili na usvajanje državama potpisnicama, i njemu će se moći pristupiti shodno odredbama člana 8. Konvencije od 1971.

b) Ovaj protokol stupit će na snagu za svaku državu od dana deponovanja instrumenta ratifikacije, usvajanja ili pristupanja koji se na njega odnose, pod uvjetom da ta država već bude članica Konvencije od 1971.

c) Na dan stupanja na snagu ovog Protokola za jednu državu koja nije članica Dodatnog protokola 1 Konvenciji od 1952. ovaj posljednji će se smatrati da je stupio na snagu za tu državu.

U potvrdu čega su potpisnici, uredno ovlašćeni, potpisali ovaj Protokol.

Rađeno 24. jula 1971. godine u Parizu, na francuskom, engleskom i španskom jeziku, u tri vjerodostojna teksta, u jednom jedinom primjerku koji će se deponovati kod Generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu, koji će dostaviti njegovu propisno ovjerenu kopiju državama potpisnicama, kao i Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija radi registriranja koje će se izvršiti njegovim staranjem.

**Dodatni protokol 2 Svjetskoj (univerzalnoj) konvenciji o autorskom pravu izmjenjenoj 24. jula 1971. godine u Parizu, koji se odnosi na primjenu konvencije na izvjesna djela međunarodnih organizacija**

Države članice Svjetske (univerzalne) konvencije o autorskom pravu izmjenjene u Parizu 24. jula 1971. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija od 1971.") i ovog Protokola, postigle su sporazum o sledećim odredbama:

1) a) Zaštita predviđena u stavu 2) člana 2. Konvencije od 1971. Primenjivat će se na djela objavljena prvi put od strane Organizacije Ujedinjenih nacija, specijaliziranih ustanova vezanih za Ujedinjene nacije ili od strane Organizacije američkih država.

b) Isto tako, zaštita predviđena u stavu 2) člana 2. Konvencije od 1971. primjenjuje se na pomenute organizacije ili ustanove.

2) a) Ovaj protokol će biti potpisan i podniet na ratifikaciju ili usvajanje državama potpisnicama, i njemu će se moći pristupiti shodno naredbama člana 8. Konvencije od 1971.

b) Ovaj protokol će stupiti na snagu za svaku državu od dana deponovanja instrumenta ratifikacije, usvajanja ili pristupanja koji se na njega odnosi, pod uvjetom da je ta država već članica Konvencije od 1971.

U potvrdu čega su potpisani, uredno ovlašćeni, potpisali ovaj Protokol.

Rađeno 24. jula 1971. godine, u Parizu, na francuskom, engleskom i španskom jeziku, u tri vjerodostojna teksta, u jednom jedinom primjerku koji će se deponovati kod Generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu, koji će dostaviti njegovu propisno ovjerenu kopiju državama potpisnicama, kao i Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija radi registriranja koje će se izvršiti njegovim staranjem.